

ARMAND DE FLUVIÀ I ESCORSA, *IN MEMORIAM*

Ignasi Ametlla

Institució Armand de Fluvià de Genealogia i Heràldica

Armand de Fluvià i Escorsa va néixer a Barcelona el 17 d'octubre de 1931, fill d'Armand de Fluvià i Vendrell, compositor de música deixeble d'Enric Granados, i de Maria Escorsa i Benages, neta de l'escriptor Pius de Fluvià i Borràs —germà del compositor Manuel de Fluvià i Borràs— i de l'industrial siderúrgic Dionís Escorsa i Cruells, fundador de les Foneries Escorsa, i filla del seu fill Alexandre Escorsa i Sòria, fundador d'HAMSA (Hierros y Aceros Moldeados, SA).

Va fer el batxillerat a les Escoles Pies de Sarrià i al col·legi de Santa Anna de Mataró, en tots dos en règim d'internat. Va obtenir el batxillerat universitari el 20 de desembre de 1949 i el 1950 va ingressar a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, on es llicencià el 1959. Després d'haver fet les milícies universitàries al campament de Los Castillejos durant dos estius (1952 i 1954), va fer les pràctiques d'alferes d'infanteria a Palma durant quatre mesos.

Membre de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (1960), va tenir com a padrí de toga Joan de Déu Trias de Bes i Giró, que va ésser el seu advocat defensor. Va fer un curset de formació professional al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (1960) i pràctiques, com a passant, al bufet de Josep Antoni Castellà i Beltrí i al de Francesc Maria Manich i Moragas. També va fer un curs de paleografia i diplomàtica a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona, a càrrec de Felip Mateu i Llopis (1961). Va ser professor de l'Escola de Genealogia, Heràldica i Nobiliària, radicada a Barcelona i fundada per l'Instituto Luis de Salazar y Castro (1961-1963). També va ser membre de l'Institut Internacional de Genealogia i Heràldica (1956), diplomant en Genealogia, Heràldica i Nobiliària (1963), membre de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, i vocal de la seva junta de govern (1963), i professor de genealogia, heràldica i nobiliària catalanes (1984-1994). Va seguir un curs d'història de Catalunya impartit per l'historiador Ferran Soldevila i un curs de perfeccionament del català al CSIC amb el professor Joan Triadú. Va ser secretari de la junta directiva de la secció provincial de l'Asociación Española de Amigos de los Castillos (1964-1971) i durant aquest temps va excavar el castell medieval de Sant Joan, a Lloret de Mar, i va aconseguir que les autoritats s'interessessin en la seva restauració.

Va rebre el Premi Franckenau de Genealogia, de l'Institut Internacional de Genealogia i Heràldica (1965), i el Premi D'Arenberg de la Confédération Internationale de Généalogie et Héraldique (1984), per la publicació, a la *Gran enciclopèdia catalana*, de les genealogies dels grans llinatges comtals i feudals catalans. Va ser cavaller de l'orde constantinià de Sant Jordi (1965) i de l'orde de Savoia dels Sants Maurici i Llätzer

(1994). Va rebre la Medalla de Bronze del Mil·lenari de Lloret de Mar pels treballs d'excavació al castell de Sant Joan (1966), que va salvar de l'enderroc. També va ser membre de l'Instituto Luis de Salazar y Castro, del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (1967), on va ocupar la vacant deixada per defunció del baró de Benasc (medalla núm. 28). I membre protector de l'Institut d'Estudis Gironins (1967), soci numerari de l'Institut d'Estudis Empordanesos (1967-1993), membre del Patronat d'Estudis Ausonencs (1968), de l'Asociación de Antiguos Alumnos de la Escuela de Genealogía, Heráldica y Nobiliaria, de Madrid (1970), de la Societat Cultural Urgel·litana (1978), de la Societat Catalana d'Onomàstica i de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense (1979-1993). El 1980 va ésser un dels cinc jurats (juntament amb Antoni M. Aragó i Cabañas, subdirector de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, Josep Mainar i Pons, president de l'Obra del Ballet Popular, Josep M. Pons i Guri, jurista, historiador i degà dels arxivers catalans, i Domènec Moner i Basart, músic i compositor) del concurs «La Sardana de la Represa». Va ser també assessor d'heràldica i vexil·lologia del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya (1980-2018), per al qual va elaborar els informes per a l'oficialització dels escuts i banderes dels ens locals de Catalunya.

Va fundar i presidir la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia i Vexil·lologia (1983-2007), i va ser assessor de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (1983) i de l'Arxiu Nacional de Catalunya (1983). Va ser membre de la Societat Catalana d'Onomàstica (1983-1995), del Centro Nacional de Investigaciones Genealógicas y Antropológicas de Quito (Equador) (1985), de l'Academia de Ciencias Genealógicas y Heráldicas de Bolívia, de l'Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics, del Centro de Estudios Genealógicos e Históricos de Rosario (Argentina), de la Sociedad Portorriqueña de Genealogía, del Centro de Estudios Genealógicos de Córdoba (Argentina) (1985), corresponent de l'Academia Guatemalteca de Estudios Genealógicos, Heráldicos e Históricos (1985) i associat de l'Académie Internationale d'Héraldique (1985), membre del plenari de la Comissió del Mil·lenari de Catalunya (1988), membre de la Società Italiana di Studi Araldici, corresponent de la Real Academia Matritense de Heráldica y Genealogía (1990), assessor d'Heràldica i Genealogia de Catalunya per nomenament presidencial (1991), i membre corresponent del Centro Interdisciplinario de Estudios Culturales de Buenos Aires (1995). El 1995 va ser també el promotor i un dels fundadors de l'Institut d'Estudis Nobiliaris Catalans, de què va ser membre de la Junta de Govern. Així mateix, va ser acadèmic estranger de l'Academia Heráldica de Historia, de Colòmbia (2001), i membre corresponent de la Junta Sabatina de Especialidades Históricas, de Buenos Aires (2002). Va ser professor d'heràldica a l'Escola Internacional de Protocol de Catalunya i a la Universitat Pompeu Fabra (2003-2004 i 2004-2005). Va ser soci honorari de l'Associazione dei Possessori di Certificazioni di Genealogia, Armi Gentilizie e Nobiltà Rilasciate dal Corpo dei Re d'Armi di Spagna (2006). El 2008 fundà la Institució Catalana de Genealogia i Heràldica (ICGenHer), de la qual fou president fins a la seva mort i que actualment es denomina Institució Armand de Fluvià de Genealogia i Heràldica.

El seu interès per la conservació i preservació del ric i important patrimoni nobiliari català ha aconseguit que fossin dipositats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó els arxius dels marquesos de Monistrol d'Anoia, de Sentmenat i de Castellbell, i posteriorment, quan fou creat l'Arxiu Nacional de Catalunya, els dels marquesos de Castellsosrius, de Sant Mori, de Gelida-Vescomtes de Güell, de Mansolí, dels Comtes de la Vall de Merlès i dels Barons de l'Albi; també hi va dipositar la part política del seu arxiu particular i tota la referent al moviment gai. Així mateix, va donar la documentació musical del seu pare, Armand de Fluvià i Vendrell, i la del seu besoncle, Manuel de Fluvià i Borràs, al Centre de Documentació Musical Casa dels Tarongers. Va intervenir i col·laborar en les gestions prop de la Casa Ducal de Medinaceli per a la microfilmació —i trasllat a Catalunya— de tots els seus fons catalans, i també va gestionar, amb el Departament de Cultura i el Reial Cos de la Noblesa de Catalunya, la creació d'un Arxiu de la Noblesa Catalana amb la finalitat que aquest fons, tan important, no surti mai de Catalunya per a nodrir l'Archivo General de la Nobleza Española, centralitzat a l'Hospital de Tavera, a Toledo.

El 16 juny de 1981 el cap de gabinet del conseller de Governació, Sr. Jaume González Agápito, li va encarregar, per indicació del conseller adjunt a la Presidència, Sr. Miquel Coll i Alentorn, un informe sobre el Principat de Girona. El mateix any, per encàrrec del conseller de Cultura, va fer un informe sobre les condecoracions que podria concedir la Generalitat: les tres que va proposar van ésser acceptades (Creu de Sant Jordi, Medalla President Macià i Medalla Narcís Monturiol). També el 2 d'abril de 1981 el conseller de Governació li encarregà un informe sobre l'escut distintiu del Cos de Mossos de l'Esquadra. El 1980 va començar, al Departament de Presidència (després va passar al de Governació), la seva tasca d'assessor informador de les banderes i els escuts cívics dels ens locals de Catalunya, que va fer fins al 31 de desembre de 2018, quan va ser injustament acomiadat. El 2 de març de 1983 el Consell del Disseny i de la Senyalització li va encarregar un informe tècnic sobre la bandera de Catalunya. L'1 de setembre de 1984 la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona li va encarregar un informe sobre el seu escut. El 9 de desembre de 1986 va fer un informe per a la Diputació Provincial de Barcelona sobre el seu escut heràldic. El 12 de gener de 1987, amb motiu de la concessió de la Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona al comte de Barcelona, l'alcalde de la ciutat li va encarregar un informe sobre la vinculació dels comtes de Barcelona amb la Ciutat Comtal i una llista de persones barcelonines vinculades a l'homenatjat. També aquell any, el 2 de febrer, la Universitat de Barcelona li va encarregar un informe sobre el seu escut, el 31 de març ho va fer el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona i al juliol el director general d'Administració Local li va encomanar —com a «conseller heràldic»— l'organització d'una exposició itinerant de segells i escuts municipals de Catalunya. El març del 1988, amb motiu del Mil·lenari de Catalunya, l'Entitat Autònoma del Diari Oficial de la Generalitat i de Publicacions li va encarregar l'ampliació i correcció d'uns quadres genealògics de les cases comtals catalanes. El 24 de març de 1990, per encàrrec del Sr. Albert Manent,

bon amic seu, va fer unes notes sobre els títols de l'hereu de la Corona per al president de la Generalitat, amb qui es va entrevistar a casa del Sr. Coll i Alentorn. També va fer un informe sobre l'escut de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, un altre per al Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària de Catalunya, un sobre l'escut del Col·legi Major Universitari La Salle de Barcelona (1995) i un per a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. L'any 1998 el Consell Consultiu de la Generalitat li va encarregar de fer un informe sobre la història genealògica i heràldica del Palau Centelles i el mateix any va ésser contractat per fer un curset d'heràldica i genealogia a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada, que va repetir el 1999. El 2001 va fer un informe per al Departament de Justícia per tal de veure quines condecoracions podria concedir i l'Institut d'Estudis Eivissencs n'hi va encarregar un altre sobre l'escut i la bandera del Consell Insular d'Eivissa i Formentera. El 2002 el duc de Sogorb li encarregà un informe sobre la importància del patrimoni català de la Casa Ducal de Medinaceli. El 2007 el cap de protocol del Departament de Governació li'n demanà un altre relatiu a l'escut de l'Associació Catalana de Protocol i Relacions Institucionals i el conseller del Departament de Governació n'hi encarregà encara un altre sobre quina condecoració podria atorgar per a premiar o distingir funcionaris que se'n fessin mereixedors i la proposta va ser la Medalla Joan de Fiveller. Quan els dissenyadors de l'Ajuntament de Barcelona van aconseguir canviar l'escut i la bandera de la ciutat, que havien estat oficials durant set segles, va interposar davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya un recurs contenciós contra els decrets de l'Ajuntament i per mitjà de la Sentència del 26 de juliol de 2002 el va guanyar i va aconseguir que fossin recuperats.

Va ser soci de les entitats següents: British Institute - Casa Americana de Barcelona, American Library (núm. 1572) des del 5 d'abril de 1957, Club Natació Barcelona (núm. 1264) des de l'1 de maig de 1969, Gimnàs Sanson (núm. 328), Associació de Veïns de l'Esquerra de l'Eixample (núm. 259) des del 20 de juny de 1978, Asociación Española de Amigos de los Castillos (núm. 1221) des del 29 de desembre de 1958, Instituto Internacional de Genealogía y Heráldica (núm. 238) des del 17 de març de 1955, Atlètic Club Barceloneta, etc.

Va col·laborar assíduament als diaris i les revistes *Historia y Vida*, *Hidalguía*, *Cartela Heràldica*, *Índice Histórico Español*, *Revista de Catalunya*, *Diari de Barcelona*, *Avui*, *El Temps*, *Clío*, *El Món*, *Nobiltà*, *Excellence*, *El Demà*, *El Punt Avui*, etc. Va col·laborar també en el *Gran diccionario enciclopédico Salvat universal*, la *Gran geografía comarcal de Catalunya*, la *Gran enciclopèdia catalana*, *Catalunya romànica*, *Els castells catalans*, la *Història de Catalunya* de Salvat, Larousse-Planeta, i l'any 2012 va publicar el *Manual d'heràldica i tècnica del blasó* i el *Manual de nobiliària catalana*, ambdós els primers llibres de l'especialitat, i *Qui eren els meus avantpassats?*, la primera obra de genealogia en català.

El 2000 la Generalitat de Catalunya li va concedir la Creu de Sant Jordi per la seva tasca en el camp de la genealogia i l'heràldica i per haver iniciat el moviment gai. L'Ajuntament de Barcelona li atorgà el 2008 la Medalla d'Honor de la Ciutat pels

mateixos motius i el 2015 la Medalla d'Or al Mèrit Cultural. Va donar cursets de genealogia, heràldica i nobiliària en diferents llocs de Catalunya i del món: Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida (1994), a l'Arxiu Provincial de Tarragona, per videoconferència a la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic, etc.

La seva activitat política s'inicià a la Universitat de Barcelona, on va conèixer, entre molts altres, Miquel Roca i Junyent, Max Cahner, Llibert Cuatrecasas, Josep Ignasi Urenda, Jordi Maluquer, Eduardo Foncillas, Jordi Vila, Josep Espar i Ticó, etc. Va ésser cofundador del grup monàrquic liberal Joventut Espanyola d'Acció (JEA) i addicte a Joan III, comte de Barcelona. El 1953 va ingressar a l'Asociación de Cultura Occidental (ACO), presidida per Agustí de Semir. Va prendre part en les anomenades «Rutes Universitàries a Montserrat». A finals del 1956 i principis del 1957, arran dels esdeveniments i aldarulls a la Universitat, va ésser detingut, engarjolat i processat dues vegades per propaganda subversiva i associació il·legal, i va ser condemnat pel governador civil a pagar una multa de deu mil pessetes. La segona detenció fou conseqüència de la seva presència a la famosa tancada al Paraninfo de la Universitat. Va estar dos anys sense passaport, vigilat i amb el telèfon intervingut. Una de les seves tasques dins la causa monàrquica fou la connexió i el foment de les relacions entre dirigents monàrquics (baró de Viver, Santiago Nadal, Santiago Torrent, comte del Montseny, Antoni Muntañola, Antoni de Senillosa, etc.) i dirigents catalanistes (Claudi Ametlla, Miquel Coll i Alentorn, etc.). També va ésser cofundador d'Acció Monàrquica Catalana, que va substituir la JEA (ambdues s'havien adherit al grup Unión Española, liderat per Joaquín de Satrústegui), i hi va pertànyer fins al 1968, any en què va entrar a formar part del secretariat polític a Catalunya del comte de Barcelona, amb seu al carrer de Petritxol, fins que fou dissolt el 1969 arran del jurament per part del príncep dels *Principios del Movimiento*, la qual cosa va fer que deixés la causa monàrquica. Tanmateix, continuà fidel al que considerava el seu rei fins a la seva mort el 1993, quan va dir: «El rei ha mort; visca Catalunya». Els seus informes i les seves gestions prop de la Casa Reial van contribuir a la revalidació dels títols de príncep de Girona, duc de Montblanc, comte de Cervera i senyor de Balaguer, gairebé desconeguts fins aleshores. El 1970 va ésser multat amb vint-i-cinc mil pessetes per ser un dels signataris de la carta dirigida al secretari d'estat nord-americà, Mr. Rogers, per a demanar la retirada dels americans de les bases militars d'Espanya.

Va ser membre de la Crida a la Solidaritat en Defensa de la Llengua, la Cultura i la Nació Catalanes (1981-1993) i, fins a l'actualitat, d'Òmnium Cultural i de l'Assemblea Nacional Catalana. Va rebre la Insígnia Carles Pi i Sunyer d'Esquerra Republicana de Catalunya (1993).

El 1970, arran de la presentació a les Corts franquistes de l'Avantprojecte de llei de perillositat i rehabilitació social, va iniciar el moviment gai a l'Estat espanyol fundant l'organització Movimiento Español de Liberación Homosexual (MELH). El 1973 va participar, a París, en el congrés «L'Homosexualité à Visage Découvert», organitzat per Arcadie. El 1974 va fer un seminari de sexologia per a professionals del

dret, organitzat pel Col·legi d'Advocats de Barcelona, i va assistir al I International Gay Rights Congress, a la Universitat d'Edimburg, on va llegir, en anglès, un informe sobre la situació política i legal dels gais a l'Estat espanyol. El 1975 va llegir el discurs de cloenda —també en anglès— de l'assemblea anual de l'organització Campaign for Homosexual Equality (CHE), a Sheffield, sobre el tractament dels homosexuals per part de la psiquiatria oficial franquista (Marañón, López Ibor i Vallejo Nájera). Va intervenir a la Universitat Catalana d'Estiu, a Prada, com a professor de les assignatures d'antropologia sexual (1975), de feminisme (1980) i de nous moviments socials. El 1977 va ingressar en la Comissió de Defensa dels Drets Humans del Col·legi d'Advocats i el 1979 a Amnistia Internacional. Va ser fundador i primer secretari general (i després coordinador general) del Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC) —nom que li va donar ell— fins al 1980, just després d'aconseguida la legalització. També va ser fundador i primer president de l'Institut Lambda del 1976 al 1982, i va ser reelegit el 1987, quan va canviar el nom pel de Casal Lambda. Va continuar essent-ne president fins al 1995, quan va dimitir; i fins ara n'ha estat president d'honor. El Centre de Documentació del Casal Lambda porta el seu nom. Va ser fundador el 1986 de la Comissió Pro Casal de Gais i Lesbianes de Barcelona, de la qual va ser membre fins a la seva fusió amb l'Institut Lambda. Igualment, va ser membre de la Societat Catalana de Sexologia (1965) i fundador de l'Institut Català de Sexologia. El 1976 va impulsar i donar nom al Front d'Alliberament Homosexual del País Valencià (FAGPV) i al Front d'Alliberament Gai de les Illes (FAGI), i el 1977 va aconsellar Antonio Quintana per a la fundació de l'Euskal Herriko Gai Eskapen Mugimendua (EHGAM) i Paco Cambrollé (ara Mar Cambrollé) per a la del Movimiento Andaluz de Revolución Homosexual (MARH). El 1975 i el 1977 va participar en la marxa manifestació del *gay pride* a Nova York. El 1978, en els programes de televisió *De bat a bat* i *Vostè pregunta*, va ésser la primera persona d'Espanya a manifestar públicament la seva condició d'homosexual.

El 1978 va donar nom al Frente de Liberación Homosexual de Castilla (FLHOC) i a la Coordinadora de Frentes de Liberación Homosexual del Estado Español (COFLHEE). El 1980 va presidir l'assemblea anual de l'Associació Gai Internacional (AGI) a Santa Cristina d'Aro. Va impartir, per primera vegada en la història, una conferència sobre homosexualitat a la sala del Consell de les Valls (Andorra), a l'Ateneu de la Corunya, a Vigo, a Santiago de Compostel·la, a Pamplona i en molts altres indrets, com Madrid, Sevilla, Múrcia i València. El 1976 va assistir a les primeres reunions de Convergència Socialista, que després es convertí en el Partit dels Socialistes de Catalunya, i va ésser un dels dos-cents primers signants de la Crida Popular del Grup d'Independents Socialistes (GIS) i fou elegit com un dels quaranta membres del seu consell. Arran del pacte amb el Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE), va sortir del PSC i a finals del 1979 va participar en la gestació del moviment Nacionalistes d'Esquerra, del qual va ésser elegit membre del Consell Polític i va esdevenir el número nou a la llista per a les primeres eleccions al Parlament de Catalunya i va fun-

dar l'Assemblea de Gais de Nacionalistes d'Esquerra. Quan l'entitat es va escindir, el 1985, va participar en la fundació del Moviment d'Esquerra Nacionalista (MEN). El 1990 va ésser elegit membre del consell assessor d'Esquerra Republicana de Catalunya, del qual va dimitir el 1994. El 1995 va ser elegit, per aclamació, president d'honor del Casal Lambda. Del 1995 al 1997 fou el primer president de la Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Trans i Bisexuals (FELGTB). El 1998 el Col·lectiu Gai de Barcelona li concedí el Premi Triangle Rosa. El 2006 l'entitat H2O, del Camp de Tarragona, li atorgà la Ploma Daurada, el 2012 l'Asociación Adriano Antinoo de Sevilla li atorgà el premi que duu el mateix nom i el 2017 la FELGTB li va concedir la Pluma.

El 2008 rebé a Sevilla el guardó que el declarava «Hombre por la igualdad» i el maig del 2019 la Unió General de Treballadors (UGT) va crear els Premios 17 de Mayo en reconeixement de la lluita pels drets humans de les persones lesbianes, gais, transgènere, bisexuals i intersexuals (LGTBI) i en rebé el primer guardó. El setembre del mateix any participà com a professor en el curs «Diversidad afectivo-sexual de género: perspectivas desde el ámbito educativo y socio-sanitario» a la Universidad Internacional del Mar, de Múrcia.

És autor dels llibres *El moviment gai a la clandestinitat del franquisme (1970-1975)* i, en col·laboració amb Alberto Cardín, *SIDA: ¿Maldición bíblica o arma letal?*, així com de nombrosos articles i conferències sobre temàtica homosexual. El 1982 va traduir de l'anglès el llibre d'Ihara Saikaku *Historias de amor entre samurais*.

Ha participat en nombrosos simposis, congressos i taules rodones sobre tots els aspectes relatius a l'homosexualitat i li han estat fetes in comptables entrevistes a diaris, revistes, ràdios i televisions.

A continuació esmentem alguns dels seus llibres publicats.

Aportaciones a la historia económica y social de la ciudad (1964), conjuntament amb Pedro Voltes Bou, Joan-Ferran Cabestany. Barcelona: Ayuntamiento de Barcelona (Instituto Municipal de Historia) i Cámara Oficial de Comercio y Navegación de Barcelona, 306 p. (Documentos y Estudios; 13).

El solar catalán, valenciano y balear (1968), amb Alberto i Arturo García Carraf-fa. Sant Sebastià: Librería Internacional. 4 volums. Armand de Fluvià amplià, revisà i acabà l'edició.

Homosexuales masculinos: Sus problemas y adaptación (1977), conjuntament amb Martin S. Weinberg i Colin J. Williams. Barcelona: Fontanella, 501 p. (Sexualidad; 30).

Aspectos jurídico-legales de la homosexualidad (1979). Barcelona: Institut Lambda, 30 p. (Temas Monográficos de Sexología; 4).

Diccionario general d'heràldica (1982). Amb un glossari anglès, castellà, francès i italià. Pròleg de Martí de Riquer. Barcelona: EDHASA, 242 p.

Diccionario heràldic: Índex de les càrregues heràldiques dels escuts de l'Adarga catalana (1987). Pròleg de Faustino Menéndez-Pidal y de Navascués. Lleida: Virgili i Pagès, 139 p.

Els primitius comtats i vescomtats de Catalunya (1989). Pròleg de Josep M. Salrach. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 232 p. (Biblioteca Universitària; 11).

Origen i escuts de cognoms catalans (1989). Col·leccionable del diari *Avui*. Barcelona: Premsa Catalana, 240 p.

Els quatre pals: L'escut dels comtes de Barcelona (1994). Barcelona: Rafael Dalmau, 168 p. (Episodis de la Història; 300) (reimpressió: 1996).

A la recerca dels avantpassats: Manual de genealogia (1995). Pròleg d'Antoni Pladevall i Font. Maquetació i infografia d'Ignasi Ametlla i Guxens. Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 246 p. (2a ed.: Curial i Fundació Pere Coromines, 2015).

L'autonomia política de Catalunya: Orígens, competències i organització de la Generalitat, juntament amb Josep Pagès i Rejsek i Ricard Lobo i Gil. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència, 1995, 166 p. (Guies; 1) (2a ed., 1996, 159 p.; 3a ed., 2001, 159 p.; 4a ed., 2005, 167 p.).

Cavalleria catalana medieval 1177-1433. Projecte i realització gràfica de Julià Mumbrú. Prefaci de Martí de Riquer. Cabrera de Mar: Galerada, 1997, 29 folis de làmina.

Nobiliari del Reial Cos de la Noblesa de Catalunya, conjuntament amb Lluís Bru de Sala i de Valls. Barcelona: Juventud, 1998, 281 p.

Repertori de grandeses, títols i incorporacions nobiliàries de Catalunya. Sant Cugat del Vallès: Institut d'Estudis Nobiliaris Catalans i Arxiu Nacional de Catalunya. En quatre volums: volum I, Pagès, 1998, 142 p.; volum II, Pagès, 2004, 152 p.; volum III, Pagès, 2013, 176 p.; i volum IV, amb il·lustracions de Xavier Garcia i Mesa, Difusió Publicacions i Vídeos, 2019, 194 p.

Els símbols dels ens locals de Catalunya, conjuntament amb I. Rueda i M. Camín. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Direcció General d'Administració Local, 2001, 100 p.

Political autonomy in Catalonia: Origins, jurisdiction and organisation of the Generalitat, juntament amb Josep Pagès i Rejsek i Ricard Lobo i Gil. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència, 2002, 159 p. (Guies; 1) (2a ed., 2004; 3a ed., 2006, 171 p.).

El moviment gai a la clandestinitat del franquisme (1970-1975), amb la col·laboració de Vicent Canet i Martínez. Pròleg de Joan Francesc Marco. Barcelona: Laertes, 2003, 278 p. (Rey de Bastos; 41).

La autonomía política de Cataluña: Orígenes, competencias y organización de la Generalidad, juntament amb Josep Pagès i Rejsek i Ricard Lobo i Gil. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions, 2003, 159 p. (Guías; 13) (1a ed., 2001; 2a ed., 2003; 3a ed., 2004; 4a ed., 2005, 171 p.).

El moviment en imatges: El moviment gai, lesbià i transsexual a Catalunya, conjuntament amb altres autors. Catàleg de l'exposició celebrada al Palau Robert de Barcelona del 19 d'octubre al 8 de novembre del 2005. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2005, 62 p.

L'apropiació dels símbols nacionals de Catalunya per part d'historiadors aragonesos. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2009, 18 p.

Historia de una falsificación nobiliaria: la baronía de Gavín en Aragón. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2010, 32 p.

Catalunya, un país sense escut, conjuntament amb Quim Monzó i Gómez. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2010, 17 p.

Manual d'heràldica i tècnica del blasó. Disseny d'escuts de Brian Caffrey. Coordinació d'Ignasi Ametlla i Guxens. Cabrera de Mar: Galerada, 2011, 260 p. (Manuales Universitaris; 2).

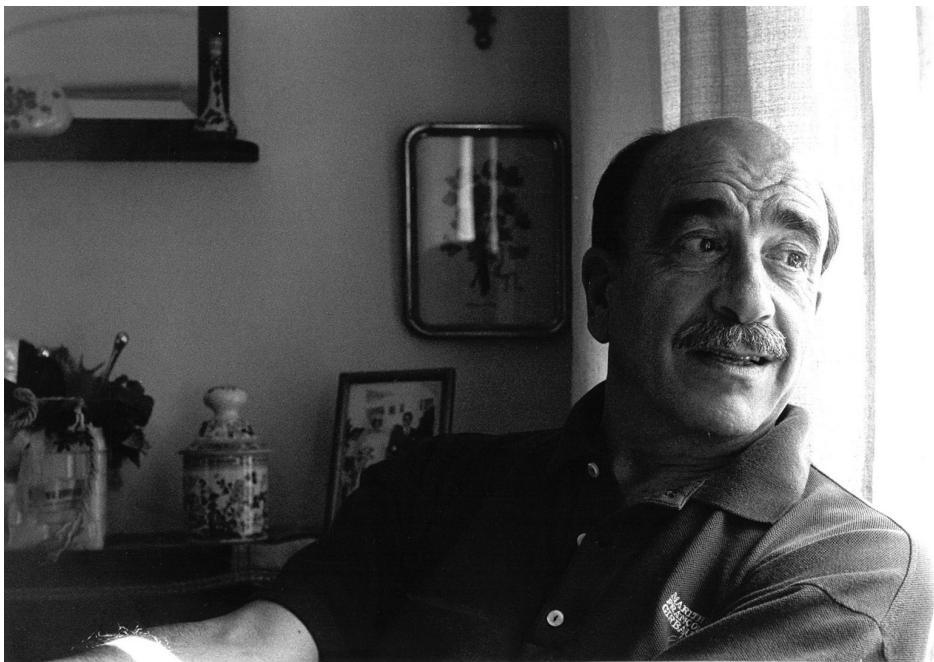
Sistemes d'ordre dels cognoms. Quin ha de ser el cognom dels fills? Un greu embolic innecessari. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2011, 18 p.

Qui eren els meus avantpassats?: Nou manual de genealogia. Pròleg d'Antoni Pladevall i Font. Maquetació i infografia d'Ignasi Ametlla i Guxens. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2012, 244 p.

Manual de nobiliària catalana. Pròleg de Pedro Moreno Meherhoff. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2012, 156 p.

Nobiliari general català. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2017-2021. Volum I, 2017, 160 p., amb pròleg de Josep M. Salrach i direcció i producció d'Ignasi Ametlla i Guxens; volum II-A, 2018, 213 p., amb pròleg de Jaume Sobrequés i direcció i producció d'Ignasi Ametlla i Guxens; volum III i IV-A, 2020, 205 p., amb pròleg d'Agustí Alcoberro i Pericay i direcció i producció d'Ignasi Ametlla i Guxens; volum III i IV-B, 2021, 206 p.; volum V, 2014, 139 p., amb pròleg de Francesc Cabana i direcció i producció d'Ignasi Ametlla i Guxens. L'obra consta de cinc parts: 1) Llinatges comtals i vescomtals; 2) Noblesa immemorial; 3 i 4) Noblesa de privilegi d'origen urbà i rural; 5. Famílies ennoblides per concessió de títol nobiliari del Regne.

Recull d'articles: Nobiliària i reialesa (1958-2015). Pròleg de Pedro Moreno i Meyerhoff. Barcelona: Institució Catalana de Genealogia i Heràldica, 2015, 294 p.

Armand de Fluvià i Escorsa. Fotografia de Santi Serdà.